

BABBELAVOND

met ouders

DOEL

Samenwerking tussen ouders en leiding bevorderen (ouderbetrokkenheid) & uitdagingen en kansen delen met elkaar in gelijkwaardigheid en wederzijdsheid

PRAKTISCH

SOORT METHODE	gespreksavond met ouders
DOELGROEP	ouders van tieners (12-16j)
TIMING	2 uur

WAT NODIG?

lekkere snacks
projectie voor PowerPoint
tape
kinder-of jeugdfoto's van de ouders (op voorhand)

INHOUD METHODE

1. Introductie (planning & regels)
2. Terug naar de tienertijd
3. Spel 'Over de streep'
4. Theorie geloofsopvoeding
5. Delen & babbelen
6. Check-out

Wat houdt deze methode in?

Tijdens deze avond schuiven we samen met de ouders aan tafel. Want wie tieners wil meenemen in de tienerwerking, neemt best ook hun ouders mee in het verhaal. Zij willen graag weten wat er leeft en jullie als leiding beter leren kennen.

Een babbelavond is daarom veel meer dan alleen een gezellig moment. Het biedt ruimte voor ontmoeting, verbinding en vertrouwen. Dus schuif samen aan tafel en deel: het eten én jullie verhalen!

In deze methode leer je ouders beter kennen door een aantal werkvormen, geef je een deel input over geloofsopvoeding, en neem je ook een moment om te evalueren en vooruit te kijken met de ouders. Op de volgende pagina's vind je de gerichte werkvormen.

1. Introductie (5')

Tijdens de introductie heet je iedereen welkom, wijs je op het lekkere eten en vooral op de vrije sfeer die er mag hangen. Je haalt het doel aan, en doet een aantal 'regels' uit de doeken. Daarna overloop je de planning van de avond.

Doel:

- Samenwerking tussen ouders en leiding bevorderen (ouderbetrokkenheid)
- Uitdagingen en kansen delen met elkaar in gelijkwaardigheid en wederzijdsheid

Regels:

- Niets is fout, alles mag gezegd worden
- Gezelligheid, transparantie en gelijkwaardigheid staan centraal
- Eten tijdens de activiteiten is zéker toegelaten!

Planning:

- Terug naar de tienertijd
- Over de streep
- Wat is geloofsopvoeding?
- Delen en babbelen!
- Check-out

2. Terug naar de tienertijd (15')

Op voorhand vraag je aan elke ouder dat hij/zij een kinder- of tienerfoto van zichzelf doorstuurt. Dit kan online, maar ze kunnen ook een fysieke foto meenemen.

Op de avond breng je de foto's samen (online en/of fysiek) en je laat de ouders raden wie wie is. Daarna stel je een aantal gerichte vragen aan wat ouders:

- Hoe kijk jij terug naar je tienertijd?
- Hoe ervoer jij je puberteit?
- Hoe ervoer jij je geloof?
- Hoe heeft je ervaring met je ouders je gevormd tot de ouder die je nu bent?

Op deze manier laat je ouders even katapulteren naar hun verleden, en kunnen ze op die manier zich misschien beter plaatsen in de gedachten van hun eigen kinderen.

3. Over de streep (15')

Je trekt een lijn over de vloer met tape (of je maakt een denkbeeldige lijn). Vervolgens benoem je een aantal stellingen, waarbij naar de kant mogen gaan, die het dichtst bij hun mening of visie aansluit. Tussenin staan, mag ook!

Mogelijke stellingen:

- Ik eet liever pizza - frietjes

EENS - NIET EENS:

- Ik kijk positief terug op mijn kindertijd
- Ik heb mijn keuze voor God in mijn tiener tijd gemaakt
- De opvoeding van mijn ouders heeft mijn geloofskeuze voor een groot deel bepaald
- De puberfase is de meest uitdagende fase als ouder (tot nu toe)
- Ouders moeten hun kinderen vrijlaten als het gaat om geloof
- Geloofsopvoeding heeft vooral te maken met gedrag: kinderen moeten leren zich op een goede manier te gedragen
- Geloofsopvoeding is opvoeden op grond van een gelovige houding
- Geloofsopvoeding is per definitie een strenge opvoeding
- Christelijke ouders moeten hun kinderen beschermen en afschermen van datgene dat ingaat tegen het geloof

4. Wat is geloofsopvoeding?

In dit deel geef je een stukje theorie over geloofsopvoeding: wat is geloofsopvoeding? Welke fases in geloofsontwikkeling zijn er (fases van Fowler)? En je staat dan nog even stil bij het puberbrein, wat er op die leeftijd allemaal in het brein gebeurt.

Wat is geloofsopvoeding?

Je bespreekt een aantal vragen met de ouders rondom geloofsopvoeding:

- Welke rol kan 'geloof' spelen in de opvoeding?
- Hoe geven jullie het geloof gestalte in jullie gezin?
- Is dat anders dan je voorheen had gepland?

Je licht de term 'geloofsopvoeding' kort toe aan de hand van een definitie (WikiPedia - daar mag je sceptisch over zijn, maar wij vonden deze keer de definitie best oké! :))

Geloofsopvoeding vormt een onderdeel van het opvoedingstraject waarin jongeren de betekenis en de rol van de **religie** krijgen bijgebracht. De geloofsopvoeding maakt deel uit van het socialisatieproces waarin men de waarden en normen aanleert van de **religie** waartoe de ouders behoren. Geloofsopvoeding begint doorgaans binnen het gezin waarbij de ouders een **voorbeeldfunctie** vervullen. Op latere leeftijd leveren andere socialisatoren zoals kerk, onderwijs en verenigingsleven een aandeel.

Wij willen, door ons geloof, wat andere nuances maken in deze definitie.

- **Religie** → **geloof**: we zijn ervan overtuigd dat wij geen bepaalde religie volgen, maar het enige ware geloof in Jezus Christus.
- **Voorbeeldfunctie** → **voorleeffunctie**: Ons doel moet niet zijn om een voorbeeld te zijn, maar om ons geloof juist voor te leven voor onze kinderen. Op die manier kunnen we een voorbeeld worden, maar dat is niet ons doel.

Na het toelichten van de definitie, laat je de ouders nadenken welke normen en waarden zij willen dat hun kinderen overnemen in het kader van geloofsopvoeding. Waar leggen zij de nadruk op? Welke accenten leggen zij? Dit kan je mondeling doen, maar dat kan je ook doen door een MentiMeter, die ze op hun gsm kunnen invullen.

Geloofsontwikkeling: de fasen van Fowler

Je licht kort toe wie Fowler is en wat hij heeft gedaan in het kader van geloofsontwikkeling. Opgelet: wat wij hier noteren, is maar een klein onderdeelje van een hele theorie. We hebben de belangrijkste facetten eruitgehaald. Wil je graag meer achtergrond, of wil je je diepgaander voorbereiden, dan raden we je aan om je eigen research uit te breiden.

James Fowler was een Amerikaanse theoloog en onderzoeker. Daarnaast was hij ook professor. Hij hield zich heel specifiek bezig met het kruispunt tussen theologie, psychologie en menselijke ontwikkeling. Hij heeft, na het interviewen van honderden mensen van verschillende leeftijden (kind tot volwassene), een theorie uitgebouwd over geloofsontwikkeling, met de cognitieve en morele ontwikkeling in het achterhoofd. In die theorie haalt hij een aantal fasen die vaak samenhangen met de ontwikkeling en leeftijd. Belangrijke nuance: geen enkele fase hangt aan een specifieke leeftijd vast. Dit kan natuurlijk variëren van persoon tot persoon.

We gaan in dit document niet alle fasen uitleggen. We lichten de belangrijkste kort toe. Dat zijn: intuïtief-projectief geloof, mythisch-letterlijk geloof, synthetisch-conventioneel geloof en individuerend-reflectief geloof. Deze fasen 'coveren' de leeftijden waarmee wij werken, van twee jaar tot jongvolwassene.

- **Intuïtief-projectief geloof** - ±2 tot 7 jaar: Kinderen leren geloof vooral door verhalen, beelden, ervaringen en volwassenen. Fantasie en werkelijkheid lopen nog makkelijk door elkaar.
- **Mythisch-letterlijk geloof** - ±7 tot 12 jaar: Bijbelverhalen en geloofsuitspraken worden vaak heel letterlijk opgevat. Goed en kwaad zijn vrij duidelijk. God wordt bijvoorbeeld voorgesteld als iemand die goed gedrag beloont en kwaad gedrag bestraft.
- **Synthetisch-conventioneel geloof** - ±12 tot 18 jaar: Geloof wordt sterk gevormd door de groep waartoe je behoort: ouders, vrienden, kerk, jeugdgroep enz. Iemand heeft overtuigingen, maar onderzoekt die nog niet altijd kritisch.
- **Individueel-reflectief geloof** - jonge volwassenheid tot volwassenheid: Iemand begint zelf vragen te stellen: Waarom geloof ik dit eigenlijk? Overgenomen overtuigingen worden kritisch onderzocht en iemand neemt zelf verantwoordelijkheid voor zijn geloof.

Voor tienerwerk en ouders van tieners is vooral fase 3 – synthetisch/conventioneel geloof – interessant: tieners bouwen sterk mee op de overtuigingen en identiteit van hun omgeving, maar kunnen geleidelijk beginnen bewegen naar een geloof dat ze zelf onderzoeken en zich eigen maken. Dat maakt ruimte voor vragen, twijfel en gesprek juist belangrijk, in plaats van alleen maar geloofskennis door te geven.

Het puberbrein

Als laatste deeltje van deze theorie sta je nog kort stil bij het puberbrein.

Om onze jongeren nog beter te begrijpen, willen we nog even stilstaan bij het puberbrein, want op die leeftijd verandert er ontzettend veel in de hersenen én in het lichaam.

(Zie illustratie op PowerPoint) Als we neurologisch gaan kijken, zijn er twee onderdelen die interessant zijn. Zo hebben we de **amygdala**. De **amygdala** speelt een belangrijke rol bij het verwerken van emoties en emotioneel belangrijke prikkels. Ze helpt je brein om **snel** te reageren. Denk bijvoorbeeld aan angst, boosheid, enthousiasme of dreiging. Je kan het zien als het gaspedaal.

Daarnaast hebben we de **prefrontale cortex**. Die helpt onder andere bij het onderdrukken van impulsen, gevolgen inschatten, plannen, emoties reguleren en verschillende mogelijkheden tegen elkaar afwegen. Je kan die dus zien als het rempedaal. **Tijdens de tienerjaren is die prefrontale cortex nog volop in ontwikkeling. Die ontwikkeling loopt zelfs nog door tot in de jongvolwassenheid.** Daardoor kunnen emoties, beloningen en impulsen bij tieners soms sterker doorwegen, zeker in emotionele situaties of wanneer vrienden aanwezig zijn.

(Zie illustratie op PowerPoint) Om dat te begrijpen, kunnen we kijken naar de zogenaamde high road en low road. Bij de **high road** wordt een emotionele prikkel **uitgebreider verwerkt**: prikkel → thalamus → cortex → verdere verwerking → reactie. Bij de **low road** gebeurt de **verwerking veel sneller**: prikkel → thalamus → amygdala → snelle reactie. Je hoort bijvoorbeeld plots een harde knal. Je schrikt en duikt misschien weg voordat je bewust hebt bedacht wat die knal was. Bij uitgebreidere verwerking komt er meer informatie bij (er is niets aan de hand, het was gewoon een deur die dichtviel).

Bij tieners kunnen snelle, emotionele reacties soms sterker de bovenhand nemen. Dat wil absoluut niet zeggen dat tieners niet kunnen nadenken. **Hun hersenen zijn simpelweg nog volop bezig met het verder ontwikkelen van vaardigheden zoals impulscontrole, emotieregulatie en het inschatten van gevolgen.**

Hoe kunnen we hier als ouders mee omgaan?

Laat de ouders nadenken over hoe ze a.d.h.v. deze informatie hun tieners kunnen benaderen in situaties. Daarna geef je zelf een aantal tips:

- **Voorleven:** je geloof voorleven, maar ook je kwetsbaarheid laten zien. Laten zien waar je vastloopt
- **Verbinden:** ga de verbinding niet uit de weg, ook al deelt je kind weinig momenteel. Blijf vragen, en blijf ook eerlijke antwoorden geven, als zij met een tricky vraag komen.
- **Benoemen:** benoem de dingen ook zoals ze zijn. Verbloem ze niet. Op die manier maak je je tieners weerbaarder.
- **Loslaten:** veel ouders maken zich rond deze leeftijd veel zorgen, wat ook logisch is. Maar op den duur moeten we het ook loslaten, en moeten we het 'proces' van puberteit vertrouwen. Je kind gaat door veel ontwikkelingen, en dat is vermoeiend en zwaar. Er zijn voor je kind in die fase het belangrijkste.

5. Delen & babbelen

Na een stuk theorie is het altijd fijn om terug te koppelen naar je groep. Hebben ze alles begrepen? Waar liepen ze tegenaan? Wat heeft hen verrast? Neem de tijd om te reflecteren over wat ze hebben gehoord.

Delen over theorie

- Was dit verhelderend? Nieuw?
- Wat roept dit bij jou op?
- Wat is confronterend? Herkenbaar?
- Wat doet wenkbrauwen fronsen?
- Wat spreekt je hierin aan?
- Wat mis je nog?

Neem vervolgens nog de tijd om ook samen na te denken over jullie tienerwerking. Vraag raad aan de ouders, laat ze vertellen over hoe zij dingen ervaren en waar jij als tienerwerker kan ondersteunen.

Delen over werking

- Hoe zien jullie de samenwerking op dit moment?
- Ideeën om dit te bevorderen/versterken?
- Hoe ervaren jullie de tienerwerking momenteel?
- Zijn er sterktes? Uitdagingen?
- Wat vinden jullie belangrijk in een jeugdgroep?
- Wat mist jouw tiener in deze werking? Wat mis jij?

6. Check-out

De check-out doen we aan de hand van het ‘sharing and dumping’-concept. De ouders kunnen kiezen om te sharen of te dumpen. Bij sharing geven ze iets mee waar jullie eventueel nog iets mee mogen doen. Bij dumping willen ze het gewoon even uitspreken en daarna hier achterlaten.

Dit kunnen richtvragen zijn, mocht het gesprek niet echt op gang komen:

- Hoe ga je hier weg?
- Wat neem je mee?
- Wat laat je achter?
- Interesse in meer avonden?

